

תת"ע 8466/10/20 - מדינת ישראל נגד אחמד מחאג'נה

בית משפט השלום לתעבורה בחדרה
תת"ע 8466-10-20 מדינת ישראל נ' מחאג'נה

כבוד השופט אלכס אחר	בפני
מדינת ישראל	המאשימה
ע"י ב"כ עוה"ד עלי כעבייה	
אחמד מחאג'נה	נגד
ע"י ב"כ עוה"ד רפיק עסלי	הנאשם

גזר דין

כתב האישום:

הנאשם הורשע, לאחר שחזר בו מכפירתו, בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום וזאת, בטרם נשמעו ראיות.

כעולה מעובדות כתב האישום, בתאריך 06.09.20 נהג הנאשם ברכב פרטי מתוצרת סקודה מספר רישוי 62-589-38 (להלן: "הרכב") בערערה וזאת על אף שתוקף רישיון הנהיגה פקע בשנת 2006.

לאור הודאתו הורשע הנאשם בעבירת **נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה תקף**- עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה (נח), התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה").

בתאריך 20.09.22 הודה הנאשם במיוחס לו והורשע.

במסגרת ישיבת הטיעונים לעונש שהתקיימה בפני בתאריך 06.10.22, עתרה המאשימה להפעלת עונש המאסר המותנה בן 4 החודשים במצטבר לכל ענישה אחרת שתוטל על הנאשם בגין תיק זה. לעמדתה, מתחם העונש ההולם למעשה העבירה בה הורשע הנאשם נע בין מאסר מותנה ל- 12 חודשי מאסר, פסילה בפועל שנעה בין 3 חודשים ועד מספר שנים, וענישה מתאימה הצופה פני עתיד, לצד קנס כספי.

בתוך המתחם עתרה המאשימה להטלת עונש מאסר למשך 4 חודשים, תוך הפעלת עונש המאסר המותנה במצטבר, פסילה בפועל שלא תפחת מ- 3 שנים, מאסר על תנאי מרתיע ומשמעותי, פסילה על תנאי וקנס.

המאשימה במסגרת טיעוניה הדגישה את עברו התעבורתי של הנאשם (ת/1), את הרשעתו מתיק פל"א 17-09-1960 (ת/2) ואת עברו הפלילי בגינו נשא עונשי מאסר בפועל (ת/3) ואת העובדה שעונש מאסר מותנה בר הפעלה לא הרתיע את הנאשם מלחזור לסורו.

מנגד, ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, טען שביצוע העבירה נבע מחובות וציין שכיום הנאשם מחזיק ברישיון תקף. בנסיבות אלה, ביקש מבית המשפט להאריך אץ המאסר המותנה ולהטיל ענישה צופה פני עתיד בלבד.

דין והכרעה:

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו-40ה' לחוק.

בחנית הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע עבירות התעבורה עולה כי במעשיו פגע הנאשם בשלום הציבור ובטחונו. מציאות חיינו מלמדת כי כבישי הארץ הפכו למסוכנים, הנוכחים בה תדיר אי ציות לחוקי התנועה ונהיגה משולחת רסן. לא פעם התוצאה היא קיפוח חיי אדם ופגיעה ברכוש ועל בית המשפט לשלוח מסר תקיף ולהגן על חייהם ורכושם של המשתמשים בכביש כאשר עבירה של נהיגה ללא רישיון תקף הוגדרה בפסיקה כעבירה מסוכנת, "פצצה מתקתקת", אשר גלום בה פוטנציאל רב של סיכון ואף פגיעה ממשית במשתמשי הדרך. הסיכון בא לידי ביטוי במיוחד אם יפגע אחד מהמשתמשים בדרך ולא יהיה לו כיצד להיפרע לאור היות הנאשם נוהג ללא פוליסת ביטוח ברת תוקף.

יתר על כן, אין לשכוח שהנאשם נהג ברכב כאשר רישיון הנהיגה שלו פקע בשנת 2006, היינו מזה כ-14 שנים במועד ביצוע העבירה ולמעשה, בהתחשב בגיליונו התעבורתי הכולל עבירות דומות לעבירות הנידונות בפניי, "נראה שהמשיב הפך את הנהיגה ללא רישיון ל"מפעל חיים". שלטון החוק לא מעניין אותו. הצורך ברישיון נהיגה אינו מטריד אותו, הוא ממשיך לנהוג כשאינו מבוסס, מסכן את ביטחונם של עוברי הדרך ושלו גם כן שוב ושוב, גם אם אצא מהנחה שהנני חייב לצאת ממנה, שנהג רק באותם מקרים שבהם נרשמו דו"חות" (עפ"ת 32611-08-10 מ"י נ' שלמה גיא [31.10.10]).

בפסקי דין רבים נקבע כי נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע לתקופה ארוכה יש לראות את הנוהג כמי שנוהג ללא רישיון כלל:

"גם העבירה של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע לתקופה ארוכה, היא עבירה שהערכים המוגנים בגדרה דומים (לעבירה של נהיגה בפסילה - א"א), ושלא ניתן להקל ראש בחומרתה; כאשר ככל שתקופת הפקיעה ארוכה יותר, ראוי להתייחס אל הנהג כמי שאינו מורשה כלל לנהיגה, כך שפוטנציאל הסכנה לציבור הטמון בנהיגתו, גבוה" (עפ"ת 21538-08-19 מדינת ישראל נ' ג'ניים (ניתן ביום 20.01.20, פורסם בנבו) וכן עפ"ת 1647-08-20 מדינת ישראל נ' אבו בנייה (ניתן ביום 23.09.20, פורסם בנבו)).

מעיון בפסיקת בתי משפט הן השלום והן המחוזי כערכאת ערעור, נקבע מתחם הענישה ככזה הנע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר בפועל אשר יכול וינשאו בעבודות שירות, לצד פסילה לתקופה שבין חודשיים לבין 24 חודשים וענישה נלווית, במקרים בהם קיים ריבוי עבירות והישנות ביצוען.

מעשיו של הנאשם, המתבטאים בנהיגה עת מרחף מעל ראשו עונש מאסר מותנה בר הפעלה של 4 חודשים בגין הרשעה זהה בתיק פל"א 1960-09-17 בגזר דין שניתן בתאריך 15.04.19 מלמדים על העוצמה הרבה של הפגיעה בערך החברתי המוגן.

על כן, אני קובע כי מתחם הענישה נע בין מאסר על תנאי ועד ל - 9 חודשי מאסר בפועל, לצד פסילה לתקופה שבין 10 חודשים לבין 24 חודשים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - סעיף 40א לחוק העונשין:

הנאשם, מחזיק ברישיון נהיגה משנת 1995 ולחובתו 44 הרשעות קודמות לרבות עבירות דומות. כמו כן, לחובת הנאשם 2 הרשעות פליליות בגין נשא עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח.

הנאשם בסופו של דבר חזר בו מכפירתו, והודה בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום וזאת מבלי שיהיה צורך בשמיעת הראיות.

בעת קביעת העונש המתאים, בתוך מתחם הענישה, בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין אשר ביקש להבנות את שיקול הדעת השיפוטי, יש לקחת בחשבון ולבדוק האם במקרה הקונקרטי הטלת מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, גם אם מדובר בתקופה קצרה, יהיה בה כדי לקבוע שהנזק עולה על התועלת. דו"ח הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים ("ועדת דורנר"), התייחס לעניין זה ומסקנתו מצדיקה בחינה מחודשת של שיקולי הענישה.

בענייננו, הנאשם בעל הרשעות פליליות וכבר נידון למאסר בפועל. עם זאת, שליחתו פעם נוספת לתקופה ממושכת בשל העבירה בתיק זה כאשר הפגם תוקן ואין סיכון להישנות העבירה של נהיגה בפקיעה מלמדות כי אין זה אינטרס הציבור לשלחת הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריח בגין תיק זה.

מנגד, האינטרס הציבורי מחייב הטלת ענישה קונקרטית שתבטא את חומרת מעשיו של הנאשם, את הסיכון הגלום בהם, ואת הפגיעה בערכים המוגנים, ענישה שתבטא בתקופת פסילה ארוכה.

עתירת בא כוח הנאשם להארכת התנאי - סעיף 56 לחוק העונשין:

על פי הוראות סעיף 55(א) לחוק העונשין, נאשם אשר נדון למאסר על תנאי והורשע בגין עבירה נוספת, יצווה בית המשפט על הפעלת המאסר על תנאי. מטרתו של עונש המאסר המותנה, להוות מעין חרב אשר תלויה מעל ראשו של הנאשם, באופן שהמאסר המותנה יכול להפוך למאסר בפועל של ממש. באופן זה, יחויב הנאשם אשר נדון לעונש מאסר מותנה, לנהוג בזהירות יתרה בתקופת התנאי וככל שאכן לא יפר את תקופת התנאי, כך ההנחה היא שיקפיד ביתר שאת בהמשך דרכו גם לאחר תום תקופת העונש המותנה.

סעיף 56(א) לחוק העונשין, מאפשר את הארכת המאסר המותנה וקובע:

"בית המשפט שהרשיע נאשם בשל עבירה נוספת ולא הטיל עליו בשל אותה עבירה עונש מאסר רשאי, על אף האמור בסעיף 55 ובמקום לצוות על הפעלת המאסר על תנאי, לצוות, מטעמים שיירשמו, על הארכת תקופת התנאי, או חידושה, לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים, אם שוכנע בית המשפט שבנסיבות הענין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי".

בעניינו, נגד הנאשם תלוי מאסר מותנה, בר הפעלה, של 4 חודשים אשר ניתן בנוכחותו, בתיק פל"א 17-09-1960, גזר דין שניתן בתאריך 15.04.19.

כפי שנאמר זה מכבר, העבירות אותן ביצע הנאשם עבירות חמורות המה ולא זו אף זו, אלא שביצען בעוד שעונש מאסר על תנאי מרחף מעל לראשו אך לא הרתיעו. עובדה זו, יש בה די כדי לדון את הנאשם לתקופת מאסר בפועל. עם זאת, נתבקש בית המשפט על ידי ב"כ הנאשם להורות על הארכת תוקף התנאי חלף הפעלתו וזאת לאור נסיבותיו האישיות של הנאשם והעובדה שכיום הוא מחזיק ברישיון תקף.

בפסיקה נקבע לא אחת לעניין זה, כי הרתעת הציבור אינה חזות הכול ו"יש לשקול כל מקרה על פי נסיבותיו המיוחדות ונסיבותיו האישיות של הנאשם כאינדיבידואל ולאזן בצורה ראויה ביניהן לבין מדיניות הענישה האמורה" (עפ"ת 1267-05-16 חיזילוב נ' מ"י).

אזכיר, הפסיקה קבעה זה מכבר כי על הענישה המוטלת להיות מידתית ומדורגת. הטלת ענישה שבצידה עונש מאסר ממושך כפי שביקשה המאשימה בעניינו, עלול להוביל לתוצאה קשה, בלתי הפיכה ואף לא רצויה. לעניין זה יפים דברי בית המשפט העליון ברע"פ 4015/98 אלימלך נ' מ"י: **"הוראה זו של הארכת או חידוש תקופת התנאי באה לעולם, מאחר ונוצרים מקרים בהם הפעלת המאסר על תנאי שנקבע קודם לכן נוגד את הצדק, במידה כזו שאף שנתמלאו תנאי ההפעלה, מן הראוי שלא להפעילו באותו מועד".**

אדגיש כי לא נעלמה מעיני עמדת המאשימה והעובדה שעונש המאסר המותנה בר ההפעלה לא הרתיע את הנאשם לחזור לסורו. אולם, סבורני שבמקרה קונקרטי זה התועלת שתצמח משליחת הנאשם לריצוי עונש מאסר ממושך מאחורי סורג וברח תהא פחותה לא רק לנאשם עצמו אלא גם לאינטרס הציבורי.

יתר על כן, ככל שלא ישכיל הנאשם לתקן את דרכיו ולשנות באמת מעמדותיו ותפיסותיו המוטעות, הרי שעונש המאסר המותנה יהיה חב הפעלה והנאשם יישא בו אם ייפול בשנית.

בית המשפט מבהיר לנאשם שככל ולא יינצל את ההזדמנות אשר ניתנת לו, הרי שלא יהיו הזדמנויות נוספות וככל שיעבור פעם נוספת על העבירות בגין הורשע, הרי שלא יהיה מנוס מהפעלת עונש המאסר המותנה.

מובן, כי את ההקלה ממתחם העונש ההולם אותה מקבל הנאשם, תאזן תקופת פסילה ארוכה, אשר תשרת את האינטרס הציבורי ואת שיקולי ההרתעה.

משכך ולאור כל האמור לעיל אני מטיל בזאת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. אני מורה על חידוש עונש מאסר מותנה של 4 חודשים למשך 3 שנים כפי שהוטל על הנאשם בבית משפט השלום לתעבורה בחדרה, בתיק פל"א 1960-09-17 גזר דין מתאריך 15.04.19, וזאת למשך שנתיים נוספות.

2. אני פוסל את הנאשם מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 14 חודשים בפועל.

הנאשם יפקיד את רישיונו במזכירות בית משפט השלום עד ולא יאוחר מיום 6/12/22 שעה 12:00 ויקבל אסמכתא מתאימה כנגד ההפקדה.

בית המשפט מסביר לנאשם כי עליו להפקיד את רישיונו - גם אם פקע תוקפו - במזכירות בית המשפט, ואם אין בידיו רישיון נהיגה עליו להפקיד תצהיר ערוך כדין.

3. אני מורה על הפעלת עונש פסילה מותנה של 6 חודשים כפי שהוטל על הנאשם בתיק מספר 1960-09-17 בבית משפט השלום לתעבורה חדרה, גזר דין מתאריך 15.04.19 **בחופף** לעונש הפסילה האמור בסעיף 2 לעיל.

4. אני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור אותה עבירה שעליה הורשע או עבירה של נהיגה בזמן פסילה או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה [נוסח חדש],

תשכ"א - 1961 ויורשע בגינה.

5. אני דן את הנאשם לתשלום קנס בסך 2,500 ₪.

יש לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מרגע מתן גזר הדין ועד לתאריך 9/2/23 וזאת באחת מהדרכים הבאות:

- **בכרטיס אשראי** - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il (ניתן לשלם בפריסה של עד 18 תשלומים בהסדר קרדיט) או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות".
- **מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו).**
- **במזומן בכל סניף של בנק הדואר** - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתנה והודעה היום י"ב חשוון תשפ"ג, 06/11/2022 במעמד הנוכחים.